

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-02-10

Vår referens

Kristian Berghult

Utredningssekreterare

kristian.berghult@malmo.se

Förslag på förändring av samordningsansvaret för den nationella minoriteten romer - nu fråga om remiss

GYVF-2026-85

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att yttra sig kring en remiss från Malmö stad, stadskontoret: "Förslag på förändring av samordningsansvaret för den nationella minoriteten romer".

Ansvar för arbetet med nationella minoriteter är idag uppdelat mellan två nämnder i Malmö stad. Det delade ansvaret för frågan har föranlett kommunstyrelsen att se över styrningen av arbetet. Stadskontoret föreslår att samordningsansvaret för den nationella minoriteten romer i sin helhet flyttas från kulturnämnden till kommunstyrelsen.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen föreslår att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser positivt på att samla ansvaret för arbetet med minoriteter, inkluderat den romska minoriteten, till kommunstyrelsen för att få en tydligare struktur och uppföljning avseende arbetet med minoriteters inkludering och rättigheter i Malmö.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande och överlämnar detsamma till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Rapport genomlysning av Malmö stads arbete med Romsk inkludering
- Inbjudan remisskonferens den 16 jan 2026
- Tjänsteskrivelse kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-12-08 Förslag på förändring av samordningsansvaret för den nationella minoriteten romer - nu fråga om remiss

- Lycklig är den som har en öppen väg framför sig. En rapport om förutsättningar och hinder för romskt liv i Malmö
- G-Tjänsteskrivelse GVN 2026-02-27 Förslag på förändring av samordningsansvaret för den nationella minoriteten romer - nu fråga om remiss
- Förslag till yttrande över Förslag på förändring av samordningsansvaret för den nationella minoriteten romer - nu fråga om remiss

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2026-02-18

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2026-02-27

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att yttra sig kring en remiss från Malmö stad, stadskontoret: "Förslag på förändring av samordningsansvaret för den nationella minoriteten romer". I denna tjänsteskrivelse tas i huvudsak upp de frågor som påverkar nämndens verksamheter direkt eller indirekt.

Bakgrund

Ansvar för arbetet med nationella minoriteter är idag uppdelat mellan två nämnder i Malmö stad. Ansvar för samordning med den romska minoriteten ligger idag på kulturnämnden, medan kommunstyrelsen har samordningsansvar för arbetet med de andra fyra nationella minoritetsgrupperna. Det delade ansvaret för frågan har föranlett kommunstyrelsen att se över styrningen av arbetet. I direktivet till genomlysningen framgår att denna uppdelning riskerar skapa en oklar struktur samt en otydlig ansvarsfördelning.

Stadskontoret ger nämnderna i Malmö stad möjligheten att yttra sig kring nedanstående fråga:

"Hur ser nämnderna på förslaget att flytta samordningen för den nationella minoriteten romer till kommunstyrelsen för att få en tydligare struktur och uppföljning med syftet att stärka arbetet med romsk inkludering och förstärka romers rättigheter i Malmö?"

Nuvarande samordning av den nationella minoriteten romer i Malmö stad

Ansvar för arbetet med nationella minoriteter är uppdelat mellan två nämnder i Malmö stad. Samordningsansvaret för arbetet med den romska minoriteten ligger på kulturnämnden, medan kommunstyrelsen ansvarar för samordningen av arbetet med övriga nationella minoritetsgrupper. Sedan 2022 finns även ett kommunalråd med ett särskilt beredningsansvar för mänskliga rättigheter, där arbetet med nationella minoriteter ingår.

Kommunfullmäktige i Malmö stad beslutade 2014 om Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter (STK-2013-1182). Hösten 2024 beslutade kommunfullmäktige om en reviderad version (STK-2024-396). Syftet med policyn är att säkerställa att Malmö stad arbetar aktivt med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter utifrån rådande lagstiftning. Policyn kompletteras med särskilda program för de nationella minoriteterna sverigefinnar, judar, urfolket samer och tornedalingar samt en handlingsplan för den nationella minoriteten romer (STK-2019-1016, STK-2019-1023, STK-2019-1015, STK-2019-1017 samt STK-2023-300).

Kulturnämnden ansvarar för samråd och samverkan med den nationella minoriteten romer i enlighet med minoritetslagstiftningen. Detta sker genom dess verksamhet Romskt informations- och kunskapscenter (RIKC). Kulturnämndens uppdrag är idag kommunövergripande och samtliga nämnder och förvaltningar i Malmö stad har ett ansvar för att arbeta för att säkerställa minoritetens rättigheter. Handlingsplaner för den nationella minoriteten romer tas fram i samverkan mellan kulturnämnden och övriga nämnder.

Malmö stad öppnade RIKC 2009 och 2012 blev centret en permanent kommunal verksamhet. Verksamheten RIKC är sedan 2019 en enhet inom stadsarkivet på kulturförvaltningen. Verksamheten riktar sig både till den romska befolkningen och till majoritetssamhället. Syftet med RIKC: s arbete är att, i enlighet med nationell minoritetslagstiftning, motverka diskriminering och utsatthet, skydda och främja språk och kultur samt ge möjlighet till inflytande och delaktighet.

Centret har utvecklat och utgår från "Malmömodellen" vilket innebär att arbetet utgår från tre nivåer - individuell, strukturell och diskursiv. Centret riktar sina insatser till romska Malmöbor, kommunens verksamheter och allmänheten. Den fungerar som en plattform utifrån vilken strategiska och operativa insatser samordnas, bland annat kompetensutveckling inom minoritetslagstiftning och medborgarkontorsverksamhet.

RIKC ansvarar för samordningen av

- frågor gällande den nationella minoriteten romer i Malmö stad samt
- handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö vilken är ett verktyg för att på kommunal nivå implementera nationell minoritetslagstiftning. Den omfattar samtliga 14 förvaltningar i Malmö stad.

2018 inrättades Malmö stads råd för den nationella minoriteten romer med representanter från föreningar inom den romska gruppen. Rådet ligger under kommunstyrelsen medan samordningen av arbetet med romsk inkludering ligger under kulturnämnden. Rådet består av både politiska och romska ledamöter, där de romska representanterna ska vara i majoritet. RIKC har administrerat urvalsprocessen kring de

romska representanterna i rådet och de romska Malmöföreningar som uppfyller rådets reglemente har godkänts. Övergripande frågor som rör romska Malmöbors livsvillkor inom områden som utbildning, språk, arbetsmarknad, kultur och sociala rättigheter ska behandlas av rådet. Rådet sammanträder minst fyra gånger per år.

Nuvarande krav på föreningsanknytning för de romska ledamöterna som väljs in i rådet ligger enligt stadskontoret inte i linje med ambitionerna i nuvarande lagstiftning om att samråda brett med minoritetsgruppen romer. Sedan 2023 genomför därför Romskt informations- och kunskapscenter (RIKC) de samråd med romska Malmöbor som åsyftas i lagstiftningen.

Stadskontorets ställningstagande

Stadskontoret föreslår att samordningsansvaret för den nationella minoriteten romer i sin helhet flyttas från kulturnämnden till kommunstyrelsen. Det innebär att det lagstadgade ansvaret med den nationella minoriteten romer formellt flyttas över till kommunstyrelsen.

Stadskontoret ser att nuvarande arbetssätt präglas av varierande förutsättningar mellan nämnder. Genom beprövad erfarenhet från kommunstyrelsens arbete med de andra nationella minoriteterna ser stadskontoret vinster med att samla ansvaret för styrning och uppföljning. Stadskontoret menar att en gemensam struktur stärker staden att driva ett långsiktigt, strategiskt och rättighetsbaserat arbete. Vidare skapas en tydligare koppling till stadens övergripande styrning, uppföljning samt strategiskt utvecklingsarbete.

Arbetet med romska rättighetsfrågor bedöms sakna en given och prioriterad plats i stadens arbete. Konsekvensen av detta är att de insatser som genomförs inte ännu har omsatts i ett sammanhållet och konsekvent arbetssätt som når ut brett i staden. Stadskontoret ser därför behov av att samla ansvaret och att tydliggöra styrningen med syfte att förstärka arbetet för romska rättigheter i staden.

Förslaget på ny förändrad samordning förutsätter en fortsatt nära dialog mellan stadskontoret och kulturförvaltningen när program tas fram, implementeras och följs upp.

En utmaning med nuvarande arbetssätt är att nå ut brett till den romska målgruppen. Förslag på hur detta ska kunna ske på ett strukturerat sätt kommer tas fram under första kvartalet 2026, i dialog med romska Malmöbor.

Stadskontoret ser ett fortsatt behov av ett kommunalt romskt informations- och kunskapscenter som arbetar långsiktigt för att öka romska Malmöbors möjligheter till inflytande och delaktighet i samhället.

Förslag till yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden yttrar sig i huvudsak endast om de frågor som påverkar nämndens verksamheter direkt eller indirekt.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser positivt på att samla ansvaret för arbetet med minoriteter, inkluderat den romska minoriteten, till kommunstyrelsen för att få en tydligare struktur och uppföljning avseende arbetet med minoriteters inkludering och rättigheter i Malmö. Nämnden anser att det skulle vara praktiskt om planer, handlingsplaner och program som rör de nationella minoriteterna samordnas och koordineras av kommunstyrelsen, med Malmö stads Policy för mänskliga rättigheter som ett övergripande policydokument. De ökade kraven på arbete kring nationella minoriteter och uppföljning av detta arbete i nämndens verksamheter kräver resurser av nämnden, och ett centralt stöd i staden för detta arbete skulle vara positivt.

Nämnden lyfter fram att arbetet med olika minoriteter skiljer sig åt och detta ställer krav på ett flexibelt arbetssätt. Det koncept som Romskt informations- och kunskapscentrum (RIKC) utvecklat tillsammans med den romska minoriteten samlar och kombinerar arbete på individuell, strukturell och diskursiv nivå. Centret har arbetat med att bygga upp tillit mellan den romska minoriteten och majoritetssamhället samt säkerställt kontinuitet och stabilitet. Detta arbetssätt har lyfts fram i flera statliga utredningar (SOU 2010:55, 2016:44 och Ds 2019:15) och av European Commission against Racism and Intolerance (ECRI) i deras tre senaste granskningar av Sverige.

Ansvariga

Elena Zukauskaite Avdelningschef

Anneli Schwartz Förvaltningschef